

**Дисципліна:
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ
ПОДОРОЖЕЙ»**

**Викладач: д.е.н., доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності, готельно-
ресторанної справи та туризму
Головня Олена Михайлівна**

ТЕМА 5.

ТУРИСТИЧНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ

ПЛАН

1. Стан розвитку залізнодорожніх сполучень України.
2. Нормативно-правове регулювання перевезень залізничним транспортом
3. Послуги залізничного туризму на міжнародному рівні

ЛІТЕРАТУРА

- Абрамов В. В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Організація туризму» («Організація туристських подорожей») (для студентів денної та заочної форм навчання – Туризм). Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 123 с.
- Гуменюк Г.М. Організація туристичних подорожей: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 364 с.
- Антипенко В. В. Міжнародні повітряні перевезення пасажирів в умовах карантинних заходів пандемії COVID-19. *Журнал східноєвропейського права*. 2020. № 83. С. 118-121.
- Хохленко В. М. Правові засади захисту прав пасажирів при перевезенні повітряним транспортом. *Dictum factum*. 2020. № 2. С. 97-106. URL.: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dicf_2020_2_16.

1. Стан розвитку залізнодорожніх сполучень України.

○ Залізничний транспорт в Україні – транспорт загального користування, підпорядкований Державній адміністрації залізничного транспорту України, та залізничні під'їзні колії різних форм власності, які не належать до залізничного транспорту загального користування. Залізничному транспорту належить провідна роль у транспортній системі України.

- В Україні розвиток залізничного туризму і пов'язаного з цим напрямом бізнесу мають серйозні перспективи, оскільки в країні є багато рекреаційних та лікувально-оздоровчих ресурсів та добре розвинена мережа залізниць, що дає можливість організації різноманітних за формою та змістом залізничних рекреаційних та лікувально-оздоровчих турів.

○ Стан розвитку залізнодорожніх сполучень України:

- за довжиною мережі залізниць Україна посідає третє місце в Європі (21,7 тис. кілометрів залізниць);
- щільність залізничних шляхів сполучення в Україні становить 38 км на 1 тис. км (у Франції – 65 км на 1 тис. км);
- мережа залізниць найщільніша на південному сході (Донбас), а також на заході країни;
- загальна довжина залізничних шляхів загального користування - 22,7 тис. км, із них 8,3 тис. км, або 37%, електрифіковано, 8,0 тис. км, або 35%, є дво- і багатоколійними;
- найважливішими залізничними магістралями України є: Київ - Фастів - Козятин - Здолбунів - Львів, Козятин - Жмеринка - Одеса, Київ - Конотоп - Шостка, Київ - Полтава - Харків - Дебальцеве, Фастів - Сміла - Дніпропетровськ, Кривий Ріг - Дніпропетровськ - Донецьк та інші;
- найбільшими залізничними вузлами з розвиненим станційним господарством є Київ, Львів, Харків, Дніпропетровськ, Фастів, Дебальцеве, Жмеринка, Сміла та ін.
- організаційно залізничний транспорт України загального користування підпорядкований Державній адміністрації залізничного транспорту України, до сфери управління якої належить шість залізниць: Південно-Західна (з центром у Києві), Львівська, Південна (центр у Харкові), Донецька, Придніпровська (центр у Дніпропетровську) й Одеська.
- найбільш напруженими лініями вантажопотоків є Кривий Ріг - Дніпропетровськ - Дебальцеве, Кривий Ріг - Фастів - Львів, а також лінії до морських портів: Одеси, Бердянська, Маріуполя та ін.

- Поки що в Україні залізничний туризм ще не набув бажаної популярності, у багатьох він асоціюється лише з приватними туристичними поїздками або з орендою висококомфортабельних вагонів для приватних подорожей.
- Інтерес для туристів може становити і залізнична інфраструктура, а саме старовинні будівлі вокзалів, окремі історичні ділянки залізниці, раритетні елементи залізничної інфраструктури та рухомого складу.

Чернігівський вокзал схожий на будиночок з казок. За легендами, проєкт був створений німецьким військовополоненим Гансом, який після війни залишився жити в Чернігові. Реконструкція вокзалу була в 1999 р. Він є пам'ятником архітектури.

Чернівецький вокзал серед найкрасивіших в Україні. Був побудований в 1909 році. Створений в стилі модерн. Дуже цікава архітектура, де використовувалися як язичницькі, так і християнські символи. Реконструкція була в 1999р.

Одеський вокзал є пам'яткою архітектури. Створений за проектом Віктора Шретера. Зведений вокзал в 1884 році. Побудований в стилі неокласицизму. Будівля постраждала під час Другої світової війни, тому була реконструйована в 50-х роках ХХ ст.

ЗНАМЕНИТИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ ЗАЛІЗНИЧНИЙ ВОКЗАЛ В КИЄВІ З'ЯВИВСЯ В 1870 РОЦІ. З ТИХ ПІР ВОКЗАЛ НЕ РАЗ РОЗШИРЮВАВСЯ І ПІДДАВАВСЯ РЕКОНСТРУКЦІЇ І В 2001 РОЦІ БУЛА ПРИБУДОВАНА ЩЕ ОДНА ЧАСТИНА, ЯКА НАЗИВАЄТЬСЯ ПІВДЕННИЙ ВОКЗАЛ. ПАСАЖИРОПОТІК ВЕЛИЧЕЗНИЙ.

- Акціонерне товариство «Українська залізниця» – національний перевізник вантажів та пасажирів. Метою діяльності товариства є задоволення потреб у безпечних та якісних залізничних перевезеннях, забезпечення ефективного функціонування та розвитку залізничного транспорту, створення умов для підвищення конкурентоспроможності галузі тощо.
- Свою господарську діяльність АТ «Укрзалізниця» розпочало 1 грудня 2015 року. Товариство є правонаступником усіх прав і обов'язків Державної адміністрації залізничного транспорту України, а також підвідомчих підприємств і закладів, що мали статус окремих юридичних осіб.
- Наразі компанія забезпечує 82 % вантажних і майже 50 % пасажирських перевезень, які здійснюються усіма видами транспорту.

СХЕМА ПАСАЖИРСЬКОГО СПОЛУЧЕННЯ «УКРЗАЛІЗНИЦІ» НА 2021 РІК

(СТАНOM НА 1.05.2021)

ДЖЕРЕЛО: [HTTPS://WWW.UZ.GOV.UA/PASSENGERS/TIMETABLE](https://www.uz.gov.ua/passengers/timetable)

ЛІСТІВ

- 01 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 02 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 03 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 04 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 05 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 06 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 07 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 08 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 09 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 10 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 11 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 12 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 13 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 14 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 15 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 16 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 17 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 18 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 19 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 20 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 21 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 22 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 23 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 24 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 25 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 26 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 27 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 28 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 29 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 30 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 31 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 32 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 33 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 34 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 35 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 36 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 37 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 38 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 39 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 40 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 41 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 42 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 43 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 44 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 45 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 46 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 47 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 48 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 49 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 50 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 51 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 52 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 53 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 54 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 55 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 56 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 57 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 58 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 59 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 60 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 61 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 62 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 63 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 64 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 65 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 66 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 67 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 68 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 69 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 70 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 71 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 72 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 73 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 74 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 75 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 76 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 77 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 78 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 79 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 80 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 81 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 82 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 83 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 84 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 85 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 86 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 87 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 88 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 89 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 90 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 91 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 92 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 93 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 94 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 95 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 96 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 97 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 98 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 99 КИЇВ - ІЗМАЇЛ
- 100 КИЇВ - ІЗМАЇЛ

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ
 КРАЇНИ • СІМВОЛ
 ПАСАЖИРСЬКІ
 ПАСАЖИРСЬКІ

- За даними звіту про глобальну конкурентоспроможність Global Competitiveness Report 2018, розрахованого за методикою Всесвітнього економічного форуму, Україна посідає 23 позицію серед 140 країн у рейтингу щільності залізничних шляхів – тобто щільність у нас є вищою за середню у світі. Водночас за ефективністю послуг залізничного транспорту Україна займає 37 позицію. Це свідчить про те, що при наявній розгалуженій інфраструктурі українська залізниця значно відстає за рівнем якості послуг

Статистичні дані української залізниці у 2019 р. [9]

Статистичний показник	Значення
Експлуатаційна довжина головних колій	19 787 км, електрифікованих колій – 9319 км, ширина колії – 1520 мм
Кількість залізничних станцій	1402 од.
Кількість залізничних переїздів	105 од.
Кількість переїздів на головних і станційних	4198 од.
Інвентарний парк вантажних вагонів	85,2 тис. од.
Інвентарний парк пасажирських вагонів	4,32 тис. од.
Інвентарний парк тепловозів	1944 од.
Інвентарний парк електровозів	1627 од.
Інвентарний парк дизель-поїздів	301 секція
Середня кількість працівників	266,3 тис. осіб
Відправлено пасажирів за 2019 рік	149,6 млн пас.
Перевезено вантажів за 2019 рік	312,4 млн тонн

- На території України функціонують шість основних залізничних магістралей, об'єднаних державним департаментом «Укрзалізниця»:
Південно-Західна (управління в Києві),
Донецька (Донецьк), Придніпровська (Дніпропетровськ), Південна (Харків),
Львівська (Львів), Одеська (Одеса).

- Відповідно до ринкових досліджень на міжміських маршрутах серед основних цілей поїздки домінує «відвідування родичів і друзів». На другому місці – ділові, і лише на третьому – туристичні поїздки

- Символічний Поїзд єднання, який 16 лютого вирушив із Закарпаття, сьогодні, 17 лютого, вже успішно прибув на кінцеву станцію у Маріуполь Донецької області.
- Цей історично важливий поїзд подолав 1806 км, проїхав через 12 областей та зробив 15 зупинок. На кожній станції потяг вітали представники органів місцевої влади, діячі культури та громадяни, які прийшли підтримати залізничників і разом з ними висловити свою любов до України.
- Цим рейсом з Рахова до Маріуполя подорожувало 435 пасажирів, більшість з них прямували на схід країни з Ворохти, Буковеля та Яремче. У складі поїзда №5/6 Рахів – Маріуполь 10 абсолютно нових комфортабельних вагонів, які були збудовані вітчизняним виробником та придбані за кошти держбюджету
- Поїзд регулярно курсує з 13 грудня 2021 року. Нагадаємо, Указом Президента України Володимира Зеленського 16 лютого 2022 року оголошено Днем єднання.

2. Нормативно-правове регулювання перевезень залізничним транспортом

- Важливу роль у функціонуванні та розвитку товарного ринку країни і задоволенні потреби населення в пересуванні відіграє залізничний транспорт. Основна роль залізниць визначається великими відстанями перевезень від головних туристичних центрів країни до її зовнішніх кордонів.

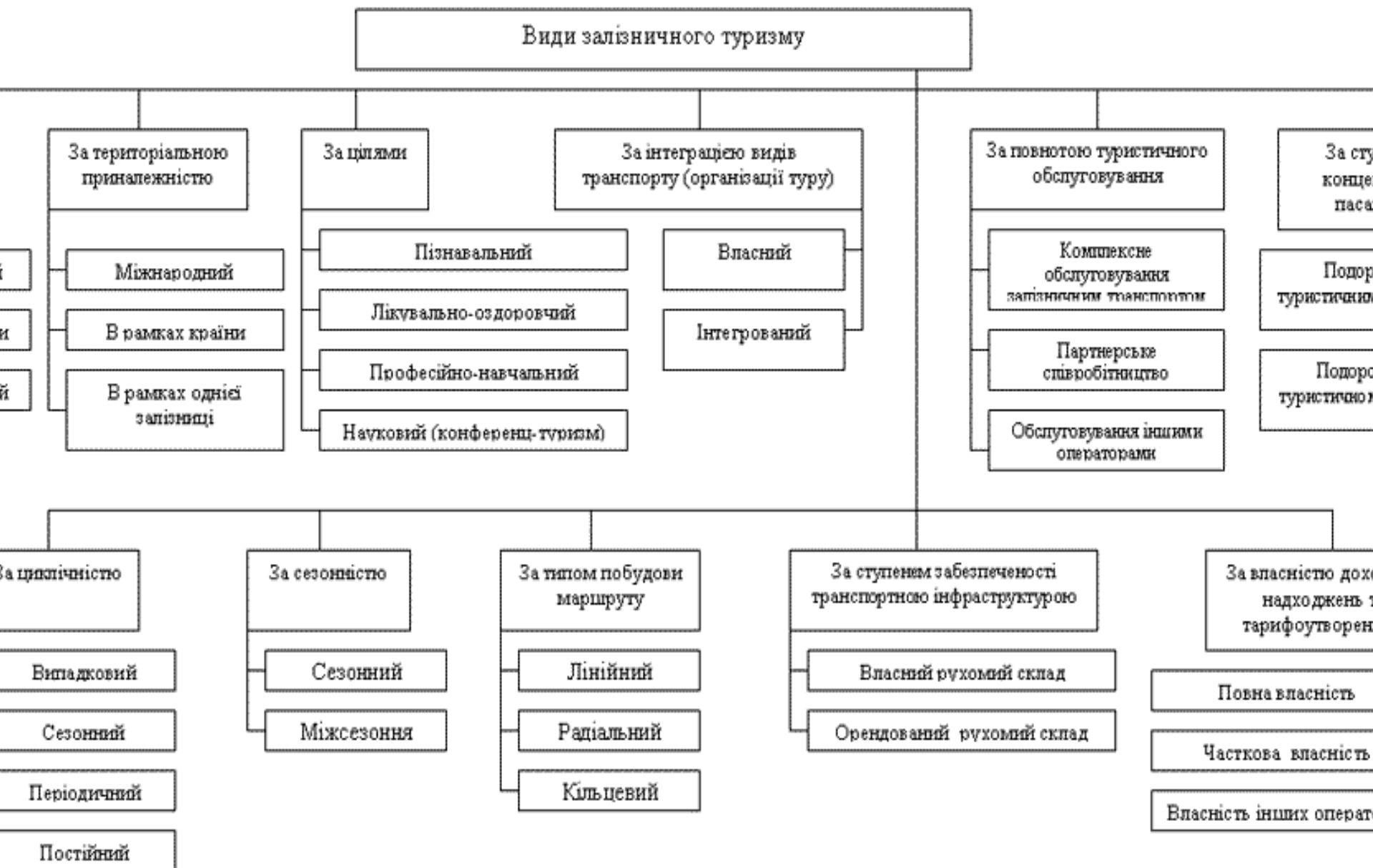

Рисунок 1. Класифікація залізничного туризму

- Прихильники залізничного туризму віддають перевагу таким видам туристичних послуг:

9% респондентів цікавить пригодницький вид туризму, 12% бажають відпочивати під час подорожі, 18% бажають подорожувати з пізнавальною метою, 10% респондентів мають інтерес до знайомства з релігійними установами, 9% подорожують з лікувально-оздоровчою метою і 18% респондентів цікавить відпочинок біля моря або річок (пляжний туризм).

Порівняно з іншими видами пасажирського транспорту залізниці мають низку переваг, з яких найбільш важливими є:

- — регулярність перевезень незалежно від пори року, часу доби та погоди;
- — невисока вартість перевезення порівняно з вартістю перевезення іншими видами транспорту;
- — можливість користування спальними місцями при переміщенні;
- — розташування залізничних вокзалів у центрах міст чи близько них.

- Організаційно-правову діяльність у сфері залізничного транспортного обслуговування на вищому міжнародному рівні провадить Міжнародний комітет залізничного транспорту (СІТ), заснований 1902 р. у Відні.

Завдання СІТ:

- — розвиток міжнародного права в галузі залізничних перевезень на підставі міжнародних конвенцій;
- — розвиток та ухвалення норм і правил, що стосуються системи міжнародних транспортних перевезень.

Крім СІТ, важливе значення має Міжнародний союз залізниць (UIC), заснований у Парижі в жовтні 1922 р.

Завданнями Союзу є:

- — уніфікація і поліпшення умов будівництва і роботи залізничних систем у сфері міжнародних пасажирських перевезень;
- — координація і стандартизація діяльності в цьому напрямі членів Союзу шляхом укладання спеціальних угод, а також у межах окремих спеціалізованих міжнародних організацій;
- — сприяння адміністраціям залізниць у вивченні питань, що становлять загальний інтерес;
- — організація обміну досвідом.

- До важливих міжнародних організацій у галузі залізничних перевезень належать також Міжнародна асоціація залізничних конгресів, що займається підготовкою і проведенням конгресів із питань практичної діяльності залізниць, і Європейська конференція з пасажирських тарифів, яка регулює єдину тарифну політику у сфері залізничних перевезень пасажирів.

3.

Послуги залізничного туризму на
міжнародному рівні

- Можна навести багато прикладів вдалої організації залізничних туристичних перевезень. Залежно від ширини колії, туристичні поїзди різних країн відрізняються своєю конструкцією, методом організації перевезень, якістю послуг, які надаються туристам впродовж подорожі, та іншими параметрами.

- Одним з перших і найбільших туроператорів на ринку залізничних подорожей є фірма «Вагон-Лі», яку заснували в 1872 р. брати Пульман в США і яка має столітні традиції обслуговування пасажирів на залізниці.

- На міжнародному рівні сьогодні активно реалізуються проекти щодо розвитку та популяризації послуг залізничного туризму.
- Як приклади реалізації ініціативи залізничного туризму на світовому рівні слід навести: поїзди як туристичні продукти (туристичні або круїзні поїзди), такі як Orient Express, Bernina Express, Transcantábrico, Shiki-Shima та ін.; поїзди, які рухаються мальовничими маршрутами, серед яких Тибетський поїзд, Hironnelles («Ластівка»); поїзди, що забезпечують мобільність туристів, і пов'язані з основними послугами: міський туризм, екотуризм, історично-культурний, винний, гастрономічний та ін.; історичні залізниці, наприклад паровози тощо.

- На американському континенті є три тривалі туристичні маршрути залізницею:
- "Транс- Канада" (десятидобовий поїзд з Ванкувера до Монреалю через Вінніпег і Оттаву),
- "Транс- Америка" (12 днів з Вашингтона в Лос-Анджелес через Чарльстон, Новий Орлеан, Сан-Антоніо, Ель-Пасо та ін.) і
- "Транс-Атлантика" (12 днів з Манагуа в Пуерто-Монт через Гуаякиль, Ліму і Сантьяго)

- В Африці успішно курсують потяги-готелі, які мають назву «Гордість Африки» та «Блакитний експрес» приватної залізничної компанії «Ровос Рейл», яка успішно функціонує з 1989 року.
- Двотижневий маршрут довжиною приблизно 1,6 тисяч кілометрів включає відвідування наступних місць: спочатку Дарес-Салаам (ПАР), потім заповідник Селус, що знаходиться вже в Танзанії, далі екскурсія на водоспад Чисимба у Замбії, потім найвідоміший у світі водоспад Вікторія, далі – відвідування *заповіднику Мадикве в ПАР*, де можна побачити великі популяції слонів, носорогів і навіть гепардів, потім оглядова екскурсія по Преторії, відвідування алмазної столиці – Кімберлі, і наостанок, туристи відвідають Кейптаун.
- Вартість квитка варіюється від майже 12 тисяч доларів до 21 тисячі у двомісних купе. За одномісне розташування потрібно доплатити в залежності від класу купе від 4,5 до 6 тисяч доларів.

Китай.

- Залізничний транспорт у цій країні дуже розвинений. Поїзди поділяються на чотири класи – швидкісні, швидкі, туристичні та експреси. Обслуговує поїзди державна Національна залізнична компанія.
- Туристам пропонують різні залізничні тури тривалістю від семи до п'ятнадцяти днів. Серед популярних маршрутів: одинадцятиденний Гонконг – Шанхай – Лоян – Сиань – Пекін вартістю від 1360 доларів; дев'ятиденний Пекін – Шанхай – Гуйлінь – Гонконг – від 1210 доларів; семиденний – Пекін – Ченду – Пекін від 540 доларів. У вартість квитка включено триразове харчування та відвідування історико-культурних місць. Популярні туристичні подорожі організовано й на Цінхай-Тібетській залізниці в Китаї. Вона є найбільш високогірною, адже 80 % маршруту проходить на висоті більше 4000 м. Уздовж колії – гори, які вкриті снігом навіть влітку. Щоб убезпечити туристів від гірничої хвороби, до їх послуг – спеціально обладнані поїзда з герметичними вагонами. Маршрут поїзд долає за 48 годин

- В Японії залізничні подорожі дуже популярні. Через усю країну прокладено залізничні колії, якими ходять супершвидкісні поїзди. Так, туристичні поїзда «Токайдо» рухаються зі швидкістю приблизно 300 км/год за маршрутом між Токіо і Осакою. Пасажири можуть роздивитися гори, міста, рисові поля. Найшвидші в світі сучасні поїзди Сінкансен курсують за маршрутом «Токайдо» між Токіо і Осакою (швидше них тільки шанхайський «Маглев», на магнітному підвісі). Найбільш швидкісний із них – «Нодзомі» – подолає 515 км шляху за дві з половиною години, зупиняючись тільки в Йокогамі, Нагої і Кіото.

- Майже щорічно туристам пропонують нові цікаві маршрути. Так, нещодавно компанія JR Kyushu випустила в світ туристичний поїзд «Сім зірок», який охоплює за тематикою сім напрямків та робить сім зупинок під час подорожі (КюсюФукуока, Оіта, Сага, Миядзаки, Нагасаки, Кагосима, Кумамото). В складі поїзда 7 вагонів, 14 шикарних купе, два люкси, три президентських люкси, вагон-ресторан та бар. Купе площею від 10 до 21 квадратних метрів обладнані сучасними меблями, технікою, душем, туалетом, підлогою з підігрівом. На вибір туристів подорож може тривати два (вартість квитка 1,5 тисячі доларів) або чотири дні (вартість квитка – 4 тисячі доларів)

- Австралія. На цьому континенті туристичні залізничні перевезення теж не дуже розвинені. Особливістю австралійських залізниць є те, що її залізнична мережа складається із колій трьох різних стандартів – капської (1067), європейської (1435) та ірландської (1600 мм) ширини. Нестиковка є також і по стандарту електрифікації залізниць. Так, із п'яти штатів Австралії у двох залізниці електрифіковано постійним струмом, а у трьох – змінним. Усі ці неув'язки створюють істотні перешкоди для організації тривалих за своєю протяжністю туристичних маршрутів.

- Якщо вести мову про форму управління залізницею, то можна сказати, що в Австралії залізниця була приватизована у 1997 році. З тих пір кожен штат фінансує свою дільницю залізниці та організовує пасажирські перевезення в своїй місцевості лише на трьох напрямках.
- Так, найстаріший і найпопулярніший, це туристичний поїзд «Ган», який працює ще з 1878 року. Поїзд долає маршрут в майже три тисячі кілометрів упродовж двох діб, проходячи через центр австралійського континенту.
- Ще один туристичний, але вже короткотривалий маршрут, проходить від Сіднея до Робертсона. На поїзді «Какаду 3801» пасажирів у старовинних вагончиках початку минулого століття мають можливість насолодитися водоспадами та тропічними лісами. В складі поїзда курсують три вагони з місцями для сидіння та вагон-буфет. В голові поїзда дизельний локомотив. Вартість квитків складають до ста доларів. Тривалість подорожі – чотири години

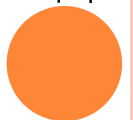
- В Іспанії вже протягом багатьох років курсують два туристичних поїзди Al-Andalus оператора Renfe і El Transcantábrico, що експлуатується Державною компанією вузької колії (Feve).
- Завдяки лібералізації ринку туристичних залізничних перевезень їх перелік у 2017 р. поповнився туристичним поїздом компанії ALSA Rail з регламентом руху «шість днів на тиждень» на маршруті між Мадридом і містом Сан-Лоренсо-де-ЕльЕскоріаль.
- Запущений на регулярній основі в 2017 р. туристичний проєкт став першим залізничним сполученням, що здійснюється незалежним оператором на інфраструктурі державної компанії Adif.

- Залізничні подорожі - досить популярний вид відпочинку за кордоном. Найбільш стійкими прихильниками цього виду туризму вважаються німці, англійці та швейцарці. Причому, якщо жителі Великобританії та Швейцарії воліють подорожувати по своїх країнах, то німці об'їздили всю Європу.
- Особливим шиком у німців вважаються паровозні подорожі, а самий популярний у всіх без винятку «Східний експрес» стилізований під знаменитий вигляд початку ХХ століття.

- Досить поширеним серед туристів є і маршрут «Грандіозний залізничний тур Швейцарією» (Grand Train Tour of Switzerland) протяжністю 1280 км.
- Поїздка цим маршрутом надає змогу туристам побачити надзвичайні панорамні види і визначні пам'ятки Швейцарії.
- Залізничною компанією пропонується на вибір декілька комплексних програм: «Original» («Оригінальний», тривалістю від 8 днів); «Classic» («Класичний», тривалістю від 7 днів); «Top Attractions» («Кращі пам'ятки», тривалістю від 5 днів); «Glaciers & Palm Trees» («Льодовики і пальми», тривалістю від 4 днів); «Stunning Waters» («Приголомшливі води», тривалістю від 4 днів); «Hidden Treasures» («Приховані скарби», тривалістю від 3 днів).

- Окрім того, для зручності туристів створено додаток Swiss Travel Guide, створений для спрощення планування подорожі Швейцарією.
- Так званий «музей-додаток» містить понад 500 визначних пам'яток і дозволяє сформувати індивідуальний маршрут залежно від обраних місць за допомогою інтегрованої карти.
- Також, додаток містить перелік купонів-знижок, які можна активувати в додатку, а купити вже безпосередньо на місці, надає доступ до інтерактивних карт залізничних вокзалів, контактних телефонів бюро знахідок, довідкових служб за розкладом, поліції SBB в будь-який час, тощо.

- У Шотландії туристам пропонують п'ятиденну залізничну подорож на поїзді «Королівський шотландець». В складі поїзда всього двадцять купе, обладнаних дорогими меблями та необхідними зручностями. Крім спальних вагонів, у складі поїзда є вагон-ресторан з власною міні-пекарнею та вагон-вітальня, в якому виступає музичний оркестр

